

अवध्य See under अवध.

अवधै 1 P. To think ill of, disregard; सोऽवध्यातः सुतैरेवम् Bhāg. 3. 12. 6.

अवध्यानम् Disregard; यथा तरे सद्बध्यानमंहः Bhāg. 5. 10. 24.

अव (व) ध्र a. Ved. Not injurious, innoxious, beneficent. See अवध.

अवध्वंस 1 A. 1 To apply oneself to, set about. -2 To strew over, scatter, spread; ध्वान्तं तमोऽव दध्वसे Rv. 90. 993. 7. चूर्णैरवध्वंसते Sk. -Caus. 1 To cast down. -2 To strew over.

अवध्वंसः 1 Abandoning, quitting. -2 Powder, dust; यः पुरुषः पारुषेयोऽवध्वंस इवारुणः Av. 5. 22. 3. -3 Disrespect, Censure, Blame. -4 Falling off or from. -5 Sprinkling.

अवध्वस्त p. p. 1 Destroyed, perished. -2 Censured, disrespected. -3 Pounded coarsly or badly. -4 Abandoned. -5 Sprinkled. -6 Scattered.

अवनम् [अव-ल्युट्] 1 Protection, defence; भुजोऽनवने P. I. 3. 66, Nalod. I. 4. -2 Gratifying, pleasing. -3 Wish, desire. -4 Delight, satisfaction. -5 Hurry, speed. cf. अवनं खण्डने त्राणे गतौ तृप्ते च याचने । श्रवणे च क्रियायां च अवाप्तिप्रीतिदीप्तिषु । Nm.

अवनक्षत्रम् The disappearance of the stars.

अवनम् 1 P. 1 To bow down, to bend down, stoop; अवनम्य वक्षसि Śi. 9. 74 -2 To bend oneself, hang down; त्वभ्यादातुं जलमवनते Me. 48. See अवनत also. -Caus. (अवननामयति) To bend down, bend; अवनमय द्विषतां शिरांसि K. 109; श्वपुच्छमवनामितम् Pt. 4.

अवनत p. p. Bent down, hung down, downcast; विनय°, प्रश्रय°, लजा°, उत्तरकायम् R. 9. 60; फलपुष्पैरवनतान् Rām. cf. also लिखन्नास्ते भूमिं बहिरवनतः प्राणदयितः Amaru 7. -2 Verging in the west, setting; रजनिरवनतेन्दुर्लज्जयाधो-मुखी च Śi. 10. 91. -3 Bending, stooping, deepened, not projecting. -4 Humble. -Comp. -अङ्गा a. with stooping; limbs; अय प्रसृत्यवनतान्नि तवाप्सि दासः Ku. 5. 86. -काय a. bending the body, crouching down; उत्तरकाय R. 9. 60. -मुख a. with downcast countenance. -शीर्षिन् a. bowing the head.

अवनतिः f. 1 Bending, bowing down, stooping; अवनतिमवनेः Mu. 1. 2, 3. 8; Śi. 9. 8. -2 Declining in the west, setting; गतव्यराजत जपाकुसुमस्तबकयुतौ दिनकरेऽवनतिम् Śi. 9. 8. -3 A bow, prostration. -4 Bending (as a bow); धनुषामवनतिः K. (where अ° also means 'stooping'). -5 Modesty, absence of insolence, humility.

अवनघ्न a. Bowed, bent; पर्याप्तपुष्पस्तबकावनघ्ना Ku. 3. 54; पाद° fallen at the feet.

अवनामः 1 Bending or bowing, falling at the feet; गलितनयनवारेर्याति पादावनामम् Śi. 11. 35. -2 Causing to bend down.

अवनामक a. What depresses or causes to bend or bow.

अवनामिन् a. Bending or bowing down; कृच्छ्रेण क्षितिमवनामिन्स्तुरङ्गाः (आनिन्दुः) Ki. 7. 19.

अवनर्द To slur or trill (chanting of the Hindu rituals.)

अवनह 4 U. To bind on, tie on, put over, cover with.

अवनद्ध p. p. 1 Formed, made. -2 Fixed, seated; स्त्यानावनद्धघनशोणितशोणपाणिः Ve. 1. 21. जालावनद्धाङ्गुलिपाणि-पादम् Bu. ch. 1. 66. -3 Covered, encircled; तांश्चूलील-तावनद्धपृग्खण्डमण्डितैः K. 19; Śi. 3. 7; bound on, tied; चर्मावनद्धं दुर्गन्धिपूर्णं सूत्रपुरीषयोः Ms. 6. 76; हेममालावनद्धः (रथः) Mb. पुष्पभारावनद्धः (पादपः) Rām.; नष्टार्कचन्द्रकिरण-तिरजोवनद्धा Bri. S. 19. 20. fastened, woven, put together; स्रगवनद्धमनोरमपल्लवा Śi. 6. 53; 7. 52. -द्धम् A drum.

अवनाहः 1 Binding, girding, putting on. -2 Binding rope; यूपं कृत्वा तु मलयमवनाहं च तक्षकम् Mb. 7. 202. 73.

अवनाट a. [नतं नासिकायाः; अव-नाटच् see अवटीट] Flat nosed. -टम् The condition of having a flat nose.

अवनिः, -नी f. [अव-अनि Up. 2. 101] 1 The earth; often used at the end of comp. meaning 'ground'; 'place'; काननावनौ Dk. 7, 13; लीलवनौ place of recreation 25. -2 A finger (Nir.) -3 A river; स यं स्तुभोऽवनयो न यन्ति Rv. 1 190. -4 Course, bed of a river, अवनिगत a. fallen prostrate on the ground. -Comp. -ईशः, -ईश्वरः, -नाथः, -पतिः, -पालः lord of the earth, king; पतिरवनिपतीनां तैश्चकाशे चतुर्भिः R. 10. 86; 11. 93. सहैवाव-निपालसंघैः Bg. 11. 26. -चरः a. roving over the earth, vagabond. -जः The planet Mars. -तल the surface of the earth. -ध्रः a mountain स्फुटमेव समस्तमापदा तदिदानीम-वनीध्रमूर्धसु Śi. 16. 78. -भृत् A mountain, a king. -मण्डलम् the globe. रुहः, -द् a tree. -सारा The plantain tree.

अवनिज् 3 U. To wash, purify, cleanse, to wipe off. -Caus. 1 To cause to wash off. -2 To fill with, pervade; सुसुगन्धतयावनेजितानाम् Ghaṭ. 15.

अवनिक्त p. p. 1 Washed, cleansed. -2 Searched.

अवनेज्य a. To be Used for washing.

अवनेजनम्, -अवनेजनी, -अवनेज 1 Washing, ablution; पादावनेजसरितः शमलानि हन्तुम् Bhāṅg. 11. 6. 19. न कुर्याद् गुरुपुत्रस्य पादयोश्चावनेजनम् Ms. 2. 209. -2 Washing off, ablution. -3 Water for washing. ऋतं हस्तावनेजनम् Av. 11. 3. 13. foot-bath; आपः पादावनेजनीः Ait. Br. आपस्तेऽवनेजनेजान्यर्द्धोक्तान् शुचयोऽपुनन् Bhāṅg. 10. 41. 15. -4 Sprinkling water on the darbha grass at a Srāddha ceremony.